

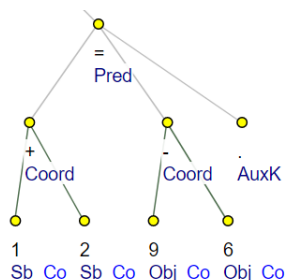
Značky matematických operací, operátory

+ - x/ : plus, mínus, krát, lomeno, děleno – ku, až, versus vs.

1. V matematických operacích (Coord)

Tzv. operátory se mohou objevovat v podobě variant značek (+ - x :) a slov (plus, mínus, krát, děleno). Na rozdíl od původního manuálu pro ně používáme v matematických operacích afun Coord (př. 1). (Na m-rovině mají *plus* a *mínus* tag J*.)

Př. 1: 1 + 2 = 9 - 6

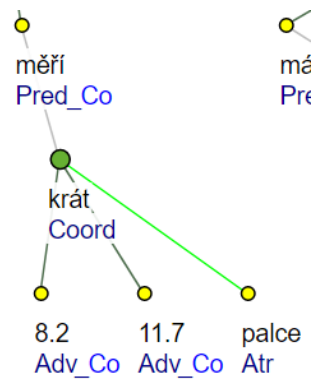
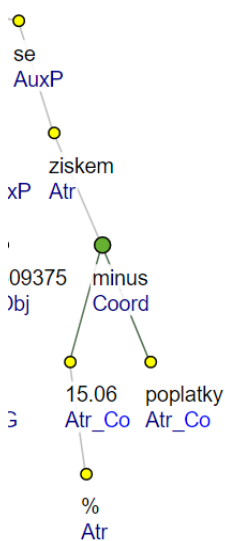
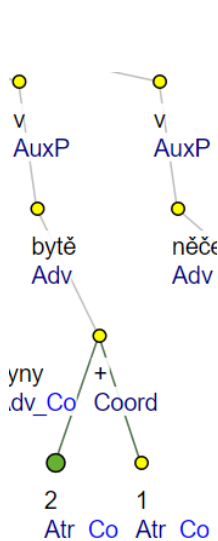

Toto řešení se používá i v přeneseném užití (2-4).

Př. 2: v bytě 2 + 1

Př. 3: ... se ziskem 15.06 % minus poplatky.

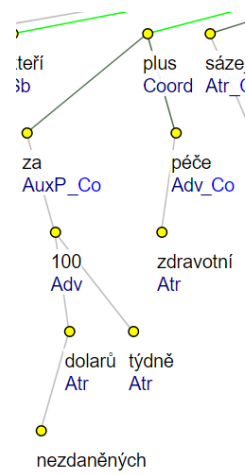
Př. 4: Notebook měří 8,2 krát 11,7 palce.

Členy spojené operátorem bývají zpravidla ve shodném pádu a dostávají stejný afun.

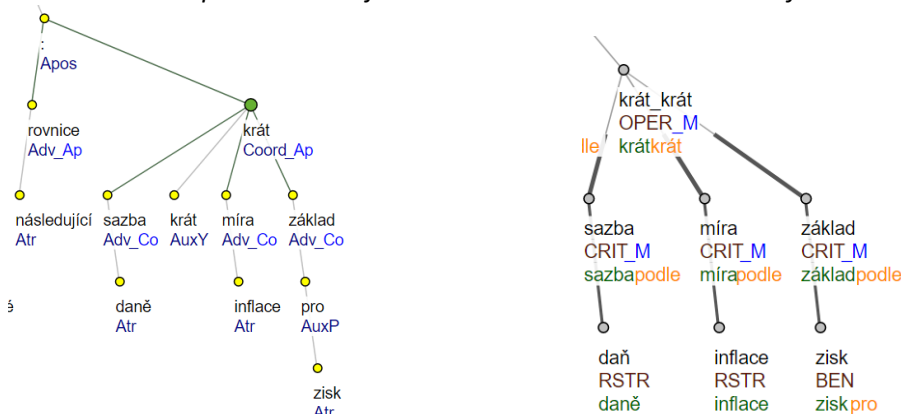
Nicméně, i pokud se spojované členy odlišují (většinou je druhý člen v Nominativu), zavěšujeme je také jako koordinační členy. (Př. 5).

Př. 5: Plán DLC počítal s "dobrovolníky", kteří za nezdaněných 100 dolarů týdně plus zdravotní péče sázejí stromy, vyprazdňují mísy ležícím pacientům, učí děti a pomáhají knihovníkům.

Krát_krát – je na t-rovině chápáno jako víceslovný operátor, na a-rovině zpracováváme obdobně jako víceslovnou spojku, první část dostane afun AuxY a je zavěšena na druhé, druhá afun Coord (př. 6).

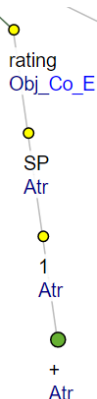
Př. 6:...lze měřit podle následující rovnice: sazba daně **krát** míra inflace **krát** základ pro zisk

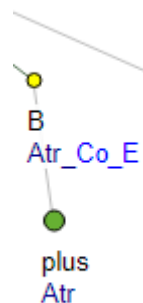
2. Jako specifikace (Atr)

Značky (i slovní varianty) se používají pro specifikaci různých hodnot, typů něčeho, chápeme je pak jako přívlastek závislý na této hodnotě a dostávají afun Atr. (př. 7, 8) (Na m-rovině mají tag Db.)

Př. 7:... rating SP 1+

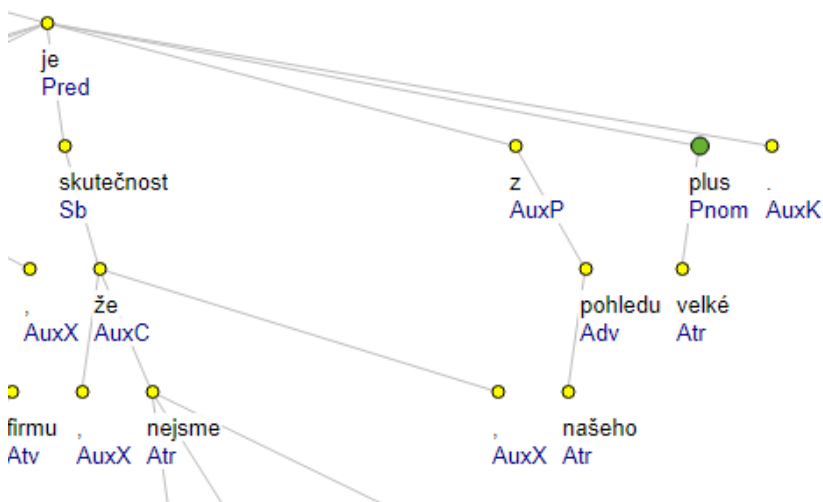

Př. 8: ... rating B plus

3. Substantivizované

- operátor ve funkci substantiva dostává afun odpovídající jeho syntaktické funkci ve větě, na m-rovině má tag NN. (srov. př. 9).

Př. 9: ... je skutečnost, že nejsme dále vystavení nejistotám a ranám osudu v maloobchodním podnikání, z našeho pohledu velké **plus**.

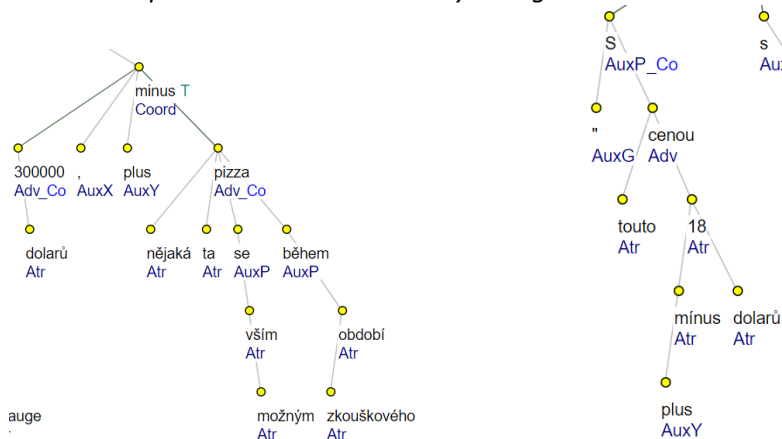
4. Ustálené užití *plus minus*

Toto ustálené spojení se objevuje v několika funkcích.

- Jako víceslovná **koordinační spojka**/operátor visí jako kořen koordinace, přičemž *plus* dostane afun AuxY a visí na *minus*, které má afun Coord. (př. 10)

- Jako víceslovné **příslovce** – měrově specifikuje, např. s významem *cca, přibližně* (Př.: *A to platí plus minus dosud.*) *Minus* pak zavěšujeme jako rozvíti (Adv/Atr) a *plus* na něj jako AuxY. (srov. i př. 11)

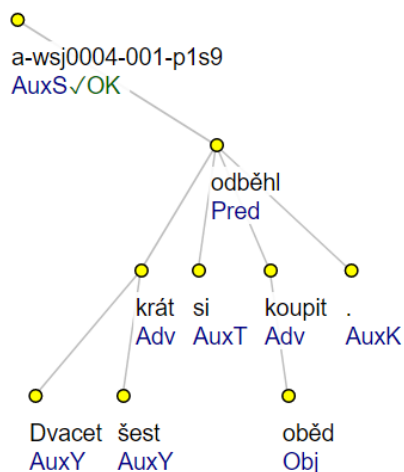
Př. 10: *Do roku 2007, kdy letošní novorozenci nastoupí na vysoké školy, bude diplom za čtyřleté studium na prestižních univerzitách Ivy League stát 300000 dolarů, plus minus nějaká ta pizza*

Př. 11: *"S touto cenou plus minus 18 dolarů a s výrazně nižšími náklady než před několika lety je ekonomika celkem příznivá," tvrdí George Kadane, ředitel společnosti.*

5. Krát jako součást násobné číslovky

- tvoří poslední část víceslovné (i hybridní) číslovky, dostává afun Adv, na m-rovině má tag Db. (př. 12)

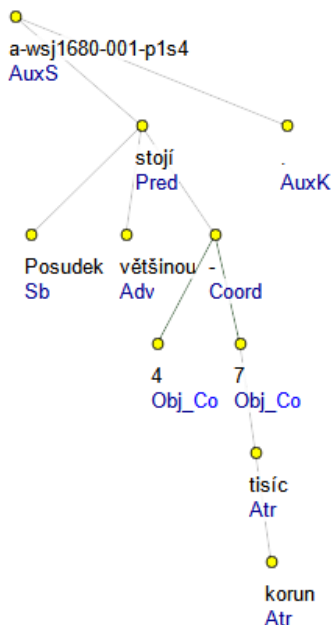

Př. 12: *Dvacet šestkrát si odběhl koupit oběd.*

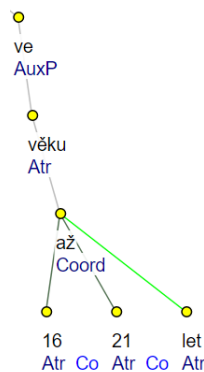
6. Vyjádření rozsahu: až, - (Coord)

- pomlčku a spojku až v této funkci zavěšujeme jako kořen koordinace s afunem Coord. (až má na m-rovině tag J^), př. 13 a 14.

Př. 13: Posudek většinou stojí 4 - 7 tisíc korun.

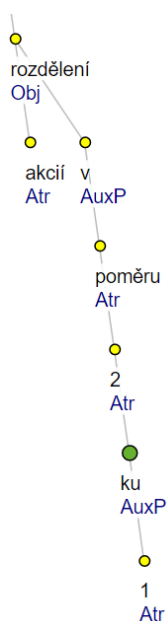
Př. 14: ...ve věku 16 až 21 let

7. Vyjádření vztahu, poměru apod.: ku : versus vs.

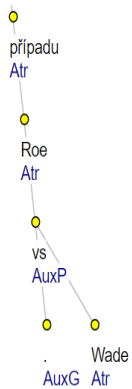
Ku, versus i ve zkrácené podobě *vs.* – chápeme jako předložky, dostávají afun AuxP a zavěšujeme na první z členů vztahu (odlišně od t-roviny, viz převodníkový doplněk), př. 15-17. Stejně by bylo i řešení *kontra* př. ...dává zákazníkům možnost většího výběru vždy v relacích pořizovací cena **kontra** užitné vlastnosti...

Př. 15: schválit rozdělení akcií v poměru 2 ku 1...

Př. 16: Definitivní výsledek přišel v případě Hymowitz versus Lilly, kde Nejvyšší soud v New Yorku poprvé rozšířil stanovisko o podílu na trhu..

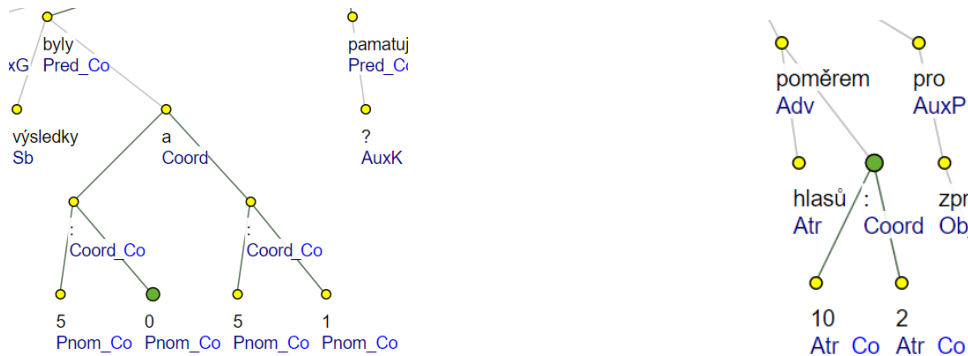

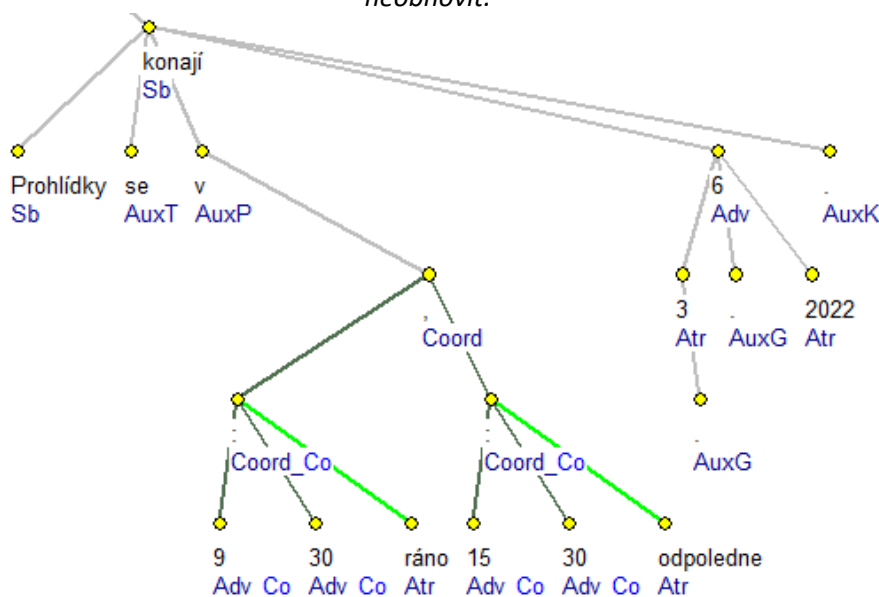
Př. 17: Výsledkem stanoviska Nejvyššího soudu v případě Webster je volný prostor pro kličky v trhlínách případu Roe vs. Wade a já se domnívám, že toto je právě jedna z trhlín," řekl Mark Belz, právník.

V případě, že se vztah označuje : (dvojtečkou) a používá se pro různé vztahy (poměr, čas aj.), mu dáváme afun Coord a věšíme ho jako kořen koordinace (Př. 18 a 19 a 20).

Př. 18: (výsledky byly 5:0 a 5:1, pamatujete?)

Př. 19: Nakonec se tato pečlivě vybraná porota rozhodla poměrem hlasů 10 : 2 pro zproštění viny a obžaloba se rozhodla proces neobnovit.

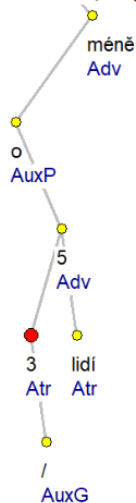
Př. 20: Prohlídky se konají v 9:30 ráno, 15.30 odpoledne 3. 6. 2022.

8. Lomeno

Lomeno se ve většině **zlomků** nevyslovuje, srov. př. 26 [o tři pětiny], lomeno se proto bere jako pomocný symbol a zavěšuje se s funktorem AuxG na uzel, před nebo za kterým stojí.

! Syntaktická závislost u zlomků se liší u různých typů číslovek a v různých pádech: klesl z 6/8 na 5/8 = klesl z šesti.Atr osmin.Obj na pět.Obj osmin.Atr (viz dodatek Numbers)

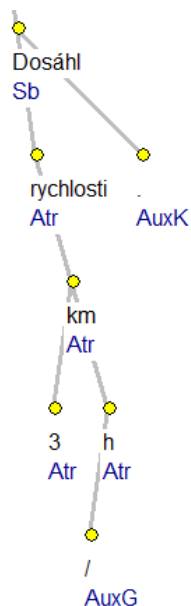
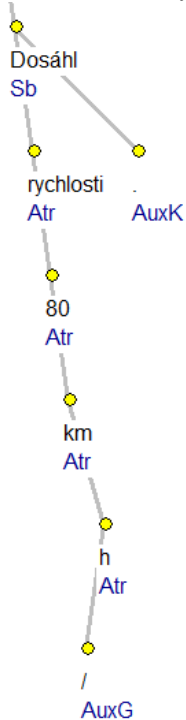
Př. 26: o 3/5 [tři pětiny] lidí méně

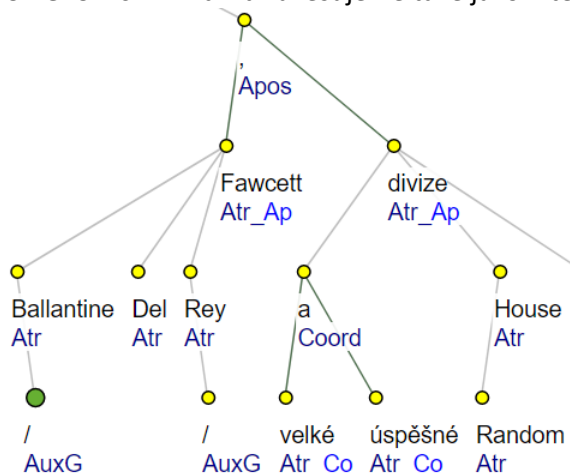
Lomeno se ve fyzikálních jednotkách:

Př. 27: Dosáhl rychlosti 80 km/h.

Dosáhl rychlosti 3 km/h.

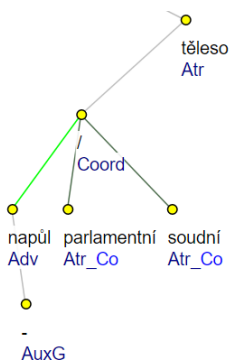

Lomeno v cizím názvu zavěšujeme také jako interpunkci s afunem AuxG (př. 28).

Př. 28: *prezidentka Ballantine/Del Rey/Fawcett, velké a úspěšné divize Random House produkující brožované knihy.*

Lomeno v textu vyjadřuje různé typy koordinačních vztahů, zavěšujeme ho proto jako vrchol koordinace a afunem Coord, př. 29. (Stejně bychom řešili i podoby se slovem „lomeno“, př. *Na automechanika lomeno hráče volejbalu byl docela vnímavý.*)

Př. 29: *pokusy Kongresu o vlastní rozšíření na napůl- parlamentní/soudní těleso*

9. Další podobné příklady

Př. 30: *...zobrazuje rozdělení akcií 2 za 1 s účinností k 30. prosinci 1988.*

